

Om rätten att få hysa oro

Många av mina grannar har valt att beställa snabbare fiber-uppkoppling till sina hem. Effekten i grannområdet har blivit att vägarna bitvis har blivit uppgrävda och istället får vi som cyklar eller kör bil vara uppmärksamma på dessa nya väghinder. Vi längtar efter ny asfalt som ska ställa i ordning allt som det var tidigare. Som svenskar är vi vana med att saker och ting ställs i ordning och fungerar som det ska. Vi är ett folk som litar på samhällets förmåga att ställa till rätta. Vi litar på samhällets kapacitet att klara av förändringar, även mitt i kriser.

Just nu är Sverige och EU mottagare av en flyktingström som medlemsstaterna inom EU inte har en gemensam hållning inför. Sverige och Tyskland räknar med att alla EU-länder ska vara med och ta sin kvot av antalet människor på flykt. Det finns ett gammalt visdomsord som lyder; ”i nöden provas vännen”. Just nu provas EU:s trovärdighet som en fungerande enhet, med överenskommelser om hur asylprocessen ska fungera i akut kris. Dessa överenskommelser fungerar inte i denna kris, utan vi får se och uppleva hur varje EU-land verkar bestämma själv över sin beredvillighet att öppna upp och ta emot. Samtidigt börjar en tydlig kritik höras från hårt prövade kommuner. ”Vi orkar inte ta emot flera flyktingar. Vi vill också kunna ge dem ett bra emottagande. Vi behöver tid att planera och tänka integration!”

På andra ställen blir det krockar med den svenska kulturen som tror på jämlikhet mellan man och kvinna. Våra kommunala badhus på flera platser i landet verkar särskilt utsatta för kulturella krockar. Vissa badhus ordnar därför särskilda badtider för att lösa detta, t ex olika badtider för män och kvinnor. Badregler som vi tar för givna följs inte alltid av nysvenskar och det vållar problem. Detta tvingar varje badhus att finna lösningar för att se till att gemensamma regler hålls, men även att finna möjligheter för att hjälpa icke simkunniga (framförallt kvinnor och barn) att lära dem konsten att simma.

Vi har regler i vårt samhälle som vi tycker är viktiga för en god gemenskap. Vår syn är att alla ska visa respekt för dessa regler. För mig betyder det att dessa regler gäller alla som bor i landet. Det kan inte och får inte bli en otydlighet på den här punkten. Det blir till exempel mycket märkligt att polisen inte kan avhysa människor som ockuperar andras mark eller sommarstugor, därför att de inte är ”identifierade”. Som om detta argument tar bort rätten till sin egen mark eller stuga.

Det finns en tyst oro hos människor idag, en oro som handlar om Sverige. Genom att formulera min oro så sätter jag ord på saker som jag tycker är fel och det är en mänsklig rättighet att få säga detta. Om samhällsklimatet inte tillåter oss att också få uttrycka vår oro inför framtiden utan att bli kritiserade, då tystnar många röster. Risken blir att rädslan för framtiden istället växer. Och rädslan är verkligen inte någon bra vän i nöden. Rädslan har ofta en förmåga att ge oss ett tunnelseende. Vi ser det vi vill se, bara det. Vi ser endast det som gör oss rädda.

Journalisten Elisabeth Åsbrink skrev i en artikel i DN den 28/10 att: ”Demokrati utgår från tillit och kan aldrig bygga på rädsla.” Där fann jag följande mening om det öppna, toleranta, respektfulla samhället: ”Vi ska vara **vaksamma, tänkande, empatiska, debatterande** – men vi ska inte vara rädda.”

En bra metod för att hantera vår oro är att låta den få komma fram i ord, funderingar och i debatt.

Li Lundberg

präst i Västanfors Västervåla församling

mejl: li.lundberg@svenskakyrkan.se